ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشىنىڭ سىر

مىللەتلەر نەشرىياتى

15
I25
9

ئككنچى دۇنيا ئۇرۇشنڭ سرى

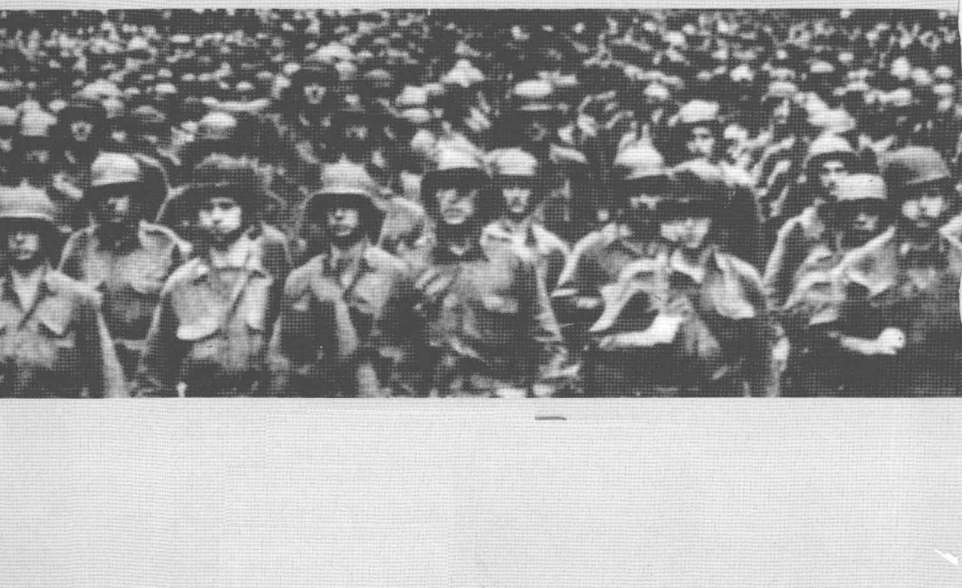

مىللەتلەر نەشرىياتى،

责任编辑
责任校对：**亚森买买提**
装帧设计：金一

图书在版编目（CIP）数据

二次大战秘闻录：维吾尔文/张大化编著．—北京：民族出版社，2000．8

ISBN 7－105－04106－4

Ⅰ．二…　Ⅱ．张…　Ⅲ．纪实文学－中国－当代－维吾尔语（中国少数民族语言）　Ⅳ．125

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2000）第 46994 号

译者：吐尔逊，亚森买买提
麦合甫来提，塔来提

民族出版社出版发行
（北京市和平里北街 14 号　邮编 100013）
民族出版社排版中心　迪鑫印刷厂印刷
各地新华书店经销
2000 年 8 月第 1 版　2000 年 8 月北京第 1 次印刷
开本：850×1168 毫米　1/32　印张：12.375
印数：0001－3000 册　　定价：14.00 元

مۇندەرىجە

1. مەن مونتىگومېرىنىڭ رولىنى ئالغان 1
2. ئىككى ئوفىتسېر بىلەن بىر قىسىم 27
3. شىمالىي ئافرىقىغا يوشۇرۇن بېرىش 46
4. گېنېرال گرونىڭ تۇرمىدىن قېچىشى 64
5. جاسۇس تۇتۇش خاتىرىسى 72
6. جاسۇسنىڭ "نادىر ئەسىرى" 82
7. گىتلېر ئامېرىكىدىغا تاجاۋۇز قىلغان مەز-
گىللەردە 93
8. دېڭىزدىكى ئەرۋاھ كۆلەڭگىسى 111
9. ناتسىستلارنىڭ ئاتوم بازىسىغا تۇيۇقسىز
ھۇجۇم قىلىش 123
10. ھەققانىيەت بورىنىنىڭ دۈشمەن ئارقا سېپىنى
سارا سىمگە سېلىشى 139
11. دېڭىز ئاستىدىكى سىرلىق جەڭ 148
12. دەۋر ياراتقان قەھرىمان 170
13. ھىملاي بىلەن سودىلاشقان ئادەم 181
14. ئەركىنلىككە تۇتاش تونېل 191
15. شەپقەتلىك كىشىلەر 223
16. ئاننى فرانكىنىڭ خاتىرىسى 232
17. چاقماق تېزلىكىدە دۈشمەن پورتىغا زەربە

بېرىش 244
18. پىئارل ـ ھاربور پورتىغا تۇيۇقسىز زەربە بېرىشنىڭ ئىچكى سىرى 253
19. 7 ـ دېكابىردىكى خورلۇق 261
20. غەۋۋاسلارنىڭ ئەنگلىيە فلوتىنى ئېغىر زەخمە‑لەندۈرۈشى 283
21. دۈنكېركتىكى مۆجىزە 293
22. ئىمپېرىيە ئوردىنىغا ئېرىشكەن خانىقىز 311
23. دىۋ دانژ بازىرىدىكى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىنغان مەھبۇس 316
24. باتۇرنىڭ ئېيتقانلىرى 328
25. دوۋېردە مىنا تازىلىغان بىر كۈن 337
26. قەلئەنىڭ قولىدىن كېتىش سىرىنىڭ ئاشكا‑رىلىنىشى 347
27. بىرمىدا ئورمانلىقتىكى ئەسكەر ئېلىش خاتىرىسى 355
28. ئۇنتۇلماس بىر كېچە 374
29. 2 ـ 183 نامىلىق كۆمىلاچ دورىنىڭ مەيدانغا كېلىشى 383

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com

1. مەن مونتگومېرنىڭ رولىنى ئالغان

كرىۋدون. جامېس

ئالامان ئۇرۇشىدا يېڭىپ چىققان بۇ ۋىجىك گېنېرال جاھاندا بىر بولسىمۇ، پادىشاھ قۇرۇقلۇق ئارمىيىسى ھەربىي لاۋازىمات پولكىدىكى بىر لېيتېنانت ئۇنىڭغا قويۇپ قويغاندەكلا ئوخشايتتى . . . ئۇنىڭ ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشىدا ئىشلەتكەن ھەممىدىن بەك مۇۋەپپەقىيەتلىك ھىيلە - نەيرەڭلىرىگە دائىر ھېكايىلەرنى تۆۋەندە شۇ رولنى ئۆز ئۈستىگە ئالغۇچى بىۋاستە بايان قىلىپ بېرىدۇ.

1944 - يىلى ئەتىيازنىڭ ئاخىرقى كۈنلىرىدىكى بىر ئەتىگەندە، مېنىڭ ئەنگلىيە پادىشاھ جەمەت قۇرۇقلۇق ئارمىيىسى لېستېر ھەربىي لاۋازىمات پولكىنىڭ خىزمەت ئۈستىلى ئۈستىدە تۇرغان تېلېفونۇم جىرىڭلىدى.

— لېيتېنانت جامېسمۇ؟ — دېدى بىرەيلەن مۇلايىملىق بىلەن، — مەن قۇرۇقلۇق ئارمىيە كىنو - فىلىم باشقارمىسىدىكى پولكوۋنىك نىۋېن بولىمەن.

مەن بۇ ئاۋازنىڭ داۋىد. نىۋېننىڭ ئاۋازى ئىكەنلىكىنى بىلدىم، ئۇ كىنو چولپىنى ئىدى.

— سەن قۇرۇقلۇق ئارمىيىسىگە دائىر كىنو ئىشلىشىگە قىزىقامسەن؟

— ھەئە، قىزىقىمەن، باشلىق، — دېدىم مەن، — بۇنىڭغا قىزىقمايدىغان ئىش بولامدۇ.

— خوش، ئۇنداق بولسا ئىپىنى بىلسەڭ، لوندونغا كېلىپ ئىشقا كىرىشكىن — دېدى نىۋېن.

مەن تېلېفون تۇرۇبكىسىنى ئاۋايلاپ قويۇپ قويدۇم. قۇرۇقلۇق ئارمىيە قانداقسىگە بىردىنلا ئەقىل تېپىپ قالغاندۇ؟ مەن 25 يىل ئارتىس بولغانىدىم، 1939 - يىلى ئۇرۇش پارتلىغاندا، ئۆز ئىختىيارىم بىلەن ھەربىي سەپكە قاتنىشىپ، ئارمىيىنىڭ ئويۇن قويۇش ئەترىتىگە بۆلۈنگىنىمدە، ئۇلار مېنى ھەربىي لاۋازىمات پولكىدا ئىشلەشكە بۇيرۇشقانىدى، بۇ يەردىكى خىزمەت ماڭا زادىلا ماس كەلمەيتتى، ئەمدىلىكتە بۇ سەۋەنلىك تۈزىتىلمەكچى بولسا كېرەك.

ئارقىدىنلا بىر پارچە خەت كەلدى، مەن خۇشاللىق بىلەن لوندونغا باردىم. داۋىد. نىۋېن مېنى ئۆزى بەرگەن ئادرېسى — قارىغايلىق كوچىدا قىزغىن كۈتۈۋېلىپ، ئارقىدىنلا پۇقراچە كىيىنگەن بىر ئەر كىشى بىلەن كۆرۈشتۈردى، ئۇ كىشى ئۆزىنى مەن پولكوۋنىك لېستېر بولىمەن دەپ تونۇشتۇردى.

ئۇ مۇنداق دېدى:

— جامېس، مەن ئارمىيە ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ 5 - باشقارمىسىدا① ئىشلەيمەن، بۇنداق دېسەم چۆچۈپ كەتمە يەنە، سەن كىنوغا ئېلىشقا ئەمەس، مونتگومېرىنىڭ رولىنى ئېلىشقا تاللاندىڭ.

مەن تەقى - تۇرقۇمنىڭ مۇند②غا ئوخشايدىغانلىقىنى دېمىسىمۇ بىلەتتىم. دوستلىرىم ئۇنىڭغا بەك ئوخشاپ كېتىدىغان تەرەپلىرىم ئۈستىدە دائىم پاراڭ سېلىشاتتى. بىر قېتىم مېنىڭ بېلىي قالپىقى كىيىپ چۈشكەن رەسىمىم دۆلەت ئىچىدىكى بىر

---

① ئەنگلىيە ھەربىي ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ جاسۇسلارغا قارشى تۇرۇش ۋە ئامانلىقنى قوغداش خىزمىتىگە مەسئۇل ئورۇن.

②موند مونتگومېرىنىڭ ئەكىلەتمە ئىسمى.

گېزىتكە بېسىلغاندا، چۈشەندۈرمىسىگە: "بىلمەي يۈرمەڭ — بۇ كىشىنىڭ ئىسمى لېيتېنانت كرېۋدون. جامېس بولىدۇ" دەپ يېزىلغانىدى، ئەمما مېنىڭ بۇ قېتىمقى ۋەزىپەم بىرسىنىڭ راست رولىنى ئېلىش ئەمەس ئىدى.

پولكوۋنىك لېستېر لام ـ جىم دېمەي ماڭا بىر ھازا قارىۋالغاندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ پىلانىنى چۈشەندۈرۈشكە باشلىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى:

— ئىتتىپاقداش دۆلەت ئارمىيىسى غەربىي ياۋروپادا قۇرۇقلۇققا چىقاي دەپ قالدى، بىز ھۇجۇم قىلغۇچى كۈچلۈك بىر قوشۇن تەشكىللىدۇق، بۇ قوشۇن پات ئارىدا فرانسىيىدە قۇرۇقلۇققا چىقىپ، سۇر ـ توقاي قىلغىنىچە بېرلىنغا بېرىپ توختايدۇ. بۇ قوشۇننىڭ تەشكىل قىلىنغانلىقىنى نېمىسلاردىن يوشۇرۇپ كەتكىلىمۇ بولمايدۇ. ئۇلار بىزنىڭ قەيەرگە ھۇجۇم قىلىدىغانلىقىمىزنى قىياس قىلىپ بىلىۋېلىشى مۇمكىن. لېكىن ئۇلار باشلىنىش ئالدىدا تۇرغان ھۇجۇمنىڭ ۋاقتىنى بىلەلمەيدۇ، مەلۇم بىر ئۇرۇش سېپىدە تۇيۇقسىز زەربىگە ئۇچراش ئېھتىماللى بارلىقىنىمۇ كۆڭلىدىن ساقىت قىلمايدۇ. ئەنە شۇ سەۋەبتىن بىز دۈشمەننى قايمۇقتۇرىدىغان بىر لايىھە تۈزۈپ چىقتۇق ۋە بۇ لايىھىنى گېنېرال ئېيزىنخاۋېرغا تەستىقلاتتۇق. بۇنىڭدىكى مەقسەت مۇنداق: بەزى دەلىل ـ ئىسپاتلارنى زور كۈچ بىلەن يوققا چىقىرىپ مۇند — ئەنگلىيە ھۇجۇم قىلغۇچى قوشۇنىنىڭ قوماندانى بولۇش ئېھتىمالى ھەممىدىن كۈچلۈك بولغان شەخس — ئۇستىدە ئەنگلىيىدىكى خىزمەت ئورنىدىن دۇنيانىڭ باشقا يېرىگە كەتتى دېگەن چۈشەنچە پەيدا قىلىش. بۇ مەقسەتنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئۇلار مەندىن قىسقا ۋاقىت رول مەشىقى قىلىش ئارقىلىق "گېنېرال مونتگومېر" قىياپىتىگە كىرىشنى تەلەپ قىلدى.

— سەن بۇ ئىشنى ھەرقانداق ئادەمگە تىنما، — دېدى

پولكوۋنىك لېستېر مېنى ئاگاھلاندۇرۇپ، — يەنە قانداق مەسىلە بار؟

مەن بېشىمنى چايقىدىم، چۈنكى مەن بىر بولسا جىق مەسىلىلەرنى سورىشىم، بىر بولسا ھېچنېمىنى سورىمايلا قويۇشۇم كېرەك ئىدى.

بۇ قېتىمقى كۆرۈشۈشتىن كېيىن، مەن گويا ئىبلىس چۈشىگەندەك بىر خىل قورقۇنچلۇقتا قالدىم. ئۆتكەن نۆۋەتتىكى چوڭ جەڭدە مەن پەقەت 2 - رىيادوۋوي ئىدىم، ئۇنىڭ ئۇستىگە يۇقىرى دەرىجىلىك ئوفىتسېرلاردىن باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىدەك قورقۇپ يۈرەتتىم — ئۇلارنىڭ مېنى ئەڭ چوڭ ئوفىتسېرنىڭ قىياپىتىگە كىرگۈزۈش يولىدىكى بۇ غەرىزى ئادەمنى ھەقىقەتەن ئوڭايسىزلاندۇرىدىغان كۈلكىلىك بىر ئىش ئىدى. شۇنداقتىمۇ ئاشۇ ۋاقىتتىن باشلاپ، مېنىڭ ئويلىنىپ ئولتۇرۇشۇمغا ھېچقانداق ئىمكانىيەت قالدۇرۇلمىدى.

شۇنىڭدىن كېيىنكى بىرنەچچە كۈن ئىچىدە، مەن گېزىتتىكى سۈرەتلەرنى تەتقىق قىلدىم ھەم مۇندقا مۇناسىۋەتلىك قىسقا خەۋەر فىلىملىرىنى كۆردۈم. پولكوۋنىك لېستېر ۋە ئۇنىڭ تۆۋەن دەرىجىلىك ئىككى نەپەر ئوفىتسېرى ماڭا موندىنىڭ خاس مىجەزىگە دائىر بىرمۇنچە ئۇششاق - چۈشەك ئىشلارنى سۆزلەپ بەردى. ئۇلار مەخپىيەتلىكنى ساقلىشىمنى قايتا - قايتا تەلەپ قىلغاچقا، مەن ھەرقانداق ئادەم بىلەن زادى سۆزلىشىشكە پېتىنالمايدىغانلا بولدۇم. پولكوۋنىك لېستېر مۇنداق دېدى:

— سېنىڭ بۇ ئىشنى دۈشمەن ئۈچۈن رەپتىس قىلغان بىر ئويۇنىمىز دەپ بىلىشىڭنى ئۈمىد قىلىمەن، بىزنىڭ تاماشىبىنلىرىمىز ئادەتتىكى ئادەملەر ئەمەس، بىز گېرمانىيىنىڭ ئالىي قوماندانلىق شتابىنى قىلتاققا چۈشۈرۈشىمىز كېرەك.

رول ئېلىشنى تېخىمۇ ياخشى مەشىق قىلىشىم ئۈچۈن،

ئۇلار مېنى موندىنىڭ يېقىن ئەگەشكۈچىلىرى بىلەن بىرقانچە كۈن بىللە تۇرۇشقا ئورۇنلاشتۇردى، بۇ يەردە ئۇنى يېقىن ئارىلىقتا تۇرۇپ كۆزىتىش ئىمكانىيىتى بار ئىدى. گۇمان تۇغۇلۇپ قېلىشتىن ياكى كىشىنى ئوڭايسىزلاندۇرىدىغان مەسىلىلەرنىڭ چىقىپ قېلىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، مېنىڭ ئاخبارات ئەترىتىدىكى بىر سېرژانت سۈپىتىدە شۇ يەرگە ئورۇنلاشتۇرۇلغانلىقىمنى شتابىستلار ئىچىدىكى ئىككى كىشىلا بىلەتتى.

مەن ئاخبارات ئەترىتىدىكى سېرژانتلارنىڭ غەلىتە كىيىمىنى كىيىپ، قولۇمغا گۇۋاھنامە ئېلىپ، ئۆزۈمنى مەلۇم قىلغاندىن كېيىنكى تۈنجى كۈنى ئەتىگەندە، جىپ ماشىنىدا، گېنېرالنىڭ لورس ـ لويس ماركىلىق ماشىنىسىنىڭ ئارقىسىدا ئولتۇرغانلىقىمنى بايقىدىم. تاڭ سۈزۈلگەندە، ماشىنا ئەترىتىمىز ھەربىر ماشىنا ئوتتۇرىسىدا بەش ياردتىن ئارىلىق قالدۇرغان پېتى پۇسماقۇس ئەتراپىدىكى بىر غوجا قورۇسى ئالدىدا توختىدى. بىز ئۇ يەردە يەنە بەش مىنۇت كۈتۈپ تۇردۇق، شۇ ئەسنادا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە، راستىنلا موندىنىڭ ئەگەشكۈچىلىرى پەيدا بولۇشقا باشلىدى. ئۇلارنىڭ رەسمىيەتتىكى ئېنىق بەلگىلىمە بويىچە ھەربىرىمىزنى بىرقۇر كۆزىتىپ تۇرۇشىغا، موند پەيدا بولدى.

بۇ گېنېرالنىڭ تەقى ـ تۇرقى دەل مېنىڭ تەسەۋۋۇرۇمدىكىدەك ئىدى. ئۇ بېشىغا داغلىق قارا بىلىيي شەپكىسى، ئۈچىسىغا خۇرۇم ئۈچقۇچىلار چاپىنى كىيگەنىدى، مەن شۇنىڭغا دىققەت قىلدىمكى، ئۇنىڭ ئۆزگىچە ئىھتىرام بىلدۈرۈش ئۇسۇلى ـــ قولىنى ئىككى قېتىم سەل ـ پەل قىمىرلىتىپ قويۇشى باشقا نەرسىدىن ئەمەس، سالام بەرگەنلىكىدىن دېرەك بېرەتتى.

ماشىنا ئەترىتىمىز يولغا چىققاندا، شوپۇرىمىز بەلگىلىمە بويىچە ماشىنىسىنى لورسىنىڭ كەينىدىن بەش يارد ئارىلىق قالدۇرۇپ ھەيدەۋاتاتتى، مەن موندقا كۆزۈمنى ئۈزمەي قاراپ

تۇراتتىم. بىز يېزا ـ قىشلاق ئارىسىدىكى تاشيولدا يۇقىرى سۈرئەتتە كېتىۋاتقاندا، سەھەردە هارۋا ھەيدەپ كېتىۋاتقان بىرنەچچە كىشى مېڭىشتىن توختاپ بىزگە قارىشىپ، بىردىنلا بۇ گېنېرالنى تونۇۋالدى ـ دە خۇشاللىقىدىن كۆلۈمسىرىدى ھەم قوللىرىنى پۇلاڭلاتقىنىچە ئېھتىرام بىلدۈرۈشتى، موندمۇ ئۇلارنىڭ سالىمىنى ئىلىك ئېلىپ دوستانىلىق بىلەن ئېھتىرام بىلدۈردى.

موند بىر ئادەمنىمۇ نەزىرىدىن قاچۇرۇۋەتمەيتتى. بىر كۈنى بىز ئىشلەۋاتقان بىر دېھقاننىڭ يېنىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقاندا، بۇ دېھقان بوۋاي موندنىڭ كۆلۈمسىرىشى ۋە ئېھتىرام بىلدۈرۈشىدىن قاتتىق قورقۇپ كەتكەندەك قىلدى. بىزنى غەلىبىگە يېتەكلىگەن مانا مۇشۇ ئادەم، ئەنگلىيىدىكى ئەر ـ ئايال، ياش ـ قېرىلارنىڭ ھەممىۋاسى كەلگۈسىدىكى قايتۇرما ھۇجۇمنىڭ ئېغىر مەسئۇلىيىتىنى ئەنە ئاشۇ ئادەم — موندقا يۈكلىگەن. ھېلىقى دېھقان بوۋاي كونىراپ كەتكەن شەپكىسىنى قولىغا ئېلىپ، ئاستاغىنا پۇلاڭلىتىپ قويدى.

بىز دېڭىز بويىغا يېتىپ كەلگەندە، كۆز ئالدىمدا ھەيۋەتلىك بىر مەنزىرە پەيدا بولدى. مەن غەربىي ياۋروپا قۇرۇقلۇقىغا چىققان كۈن تەقلىد قىلىنغان بىر قېتىملىق گىرىملىك رېپېتىتسىيىگە قاتنىشىۋاتاتتىم. دېڭىز قىرغىقىغا يېقىن كۆزۈم يەتكەنلىكى جايدا، ئۇرۇش پاراخوتى، ئوكيان چارلاش پاراخوتى، قوغلىغۇچى پاراخوت ۋە باشقا پاراخوتلار بار ئىدى. زور تىپتىكى قۇرۇقلۇققا چىقىش پاراخوتلىرى نەچچە يۈزلىگەن تانكا، برونېۋىك ۋە زەمبىرەكلەرنى ھەدەپ توشۇماقتا ئىدى. ئۈستىمىزدە بولسا ئايروپىلانلار ئۇيان ـ بۇيان ئۇچۇپ ئاسماننى بىر ئالغانىدى. پىيادە ئەسكەرلەر بارراىدىن قىرغاققا ئېتىلىپ چىقىۋاتاتتى.

ئىتتىپاقداش دۆلەتلەرنىڭ ئالىي قوماندانلىق شتابىدىكى باشقا باشلىقلار بىر سارايىنىڭ ئۆگزىسىدە تۇرۇپ بۇ قېتىمقى

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

مانېۋىرنى كۆزدىن كەچۈرۈۋاتاتتى. موند ئۇلار بىلەن قىسقىچە سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن، يەنە پەيدا بولدى. ئۇنىڭ ئارقىسىدا دەرھال بىر كىچىك سەپ تۈزۈلگەندى. مەن ئاستاغىنا ئۇنىڭ ئارقىسىدىكى ئورۇنغا ئۆتۈۋالدىم. مەن ئۇنى كۆزەتكەندە، باشقا ھەممە نەرسىنى خىيالىمدىن چىقىرىۋەتكەندىم. ئۇ ئالغا قاراپ كەڭ قەدەم تاشلاپ، پۈتۈن مەيداننى ئىدارە قىلىۋاتقىنى بىلەن ھەممە ئىشقا چىپپىلىۋالمىغانىدى. ئۇ تۇرۇپ - تۇرۇپ، كوماندىر - جەڭچىلەردىن بىر قاتار سوئاللارنى سوراپ قوياتتى، ئەھۋالنى تەكشۈرۈپ تەكلىپمۇ بېرەتتى ياكى چورتلا بۇيرۇق چۈشۈرەتتى.

ئۇ قانداق پەزىلەتكە ئىگىدۇ! ئۇ ھازىر بولسىلا، ئېغىر ئاچمىغان ھالەتتىمۇ كىشىلەرنى قاتتىق ھاياجانلاندۇراتتى. مەن ئويلايمەنكى، ئەگەر ئۇ ئارتىس بولغان بولسا، جەزمەن سەھنىدە دەۋر سۈرگەن بولاتتى.

قۇرۇقلۇقتا چىقىش پاراخوتىدىن ئېغىر قەدەملەر بىلەن دېڭىز ساھىلىغا قاراپ كېتىۋاتقان بەزى پىيادە ئەسكەرلەر پاراخوتتا ئولتۇرسا بېشى قايىدىغان ئىشتىن تېخى قۇتۇلۇپ كەتمىگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار ھارغىنلىقىنى بىلىندۇرمەيدىغان باتۇرلاردىن ئىدى. موند ئۆزىنىڭمۇ، باشقىلارنىڭمۇ ساقىيىپ بولۇپ قالغانلىقىنى باشقىلارغا ئۇقتۇرۇشنى خوپ كۆرمەيتتى. ياپياش بىر ئەسكەر بىر تونىنا كەلگۈدەك قورال - ياراغ ۋە جابدۇقلىرى بىلەن كۈچەپ ئىلگىرىلەپ، بىر ياقتىن ھەمراھلىرى بىلەن چاقچاقلىشىپ ماڭسا، بىر ياقتىن جېنىنىڭ بارىچە ئۇلارغا يېتىشىپ ماڭماقتا ئىدى. ئۇ سەپكە يېتىشىۋالاي دېگەندە، پۇتلىشىپ كېتىپ، يەرگە دۈم چۈشتى - دە، يىغلىۋەتكۈدەك بولۇپ ئورنىدىن تۇرغان پېتى باشقا بىر نىشانغا قاراپ ئەلەڭ - سەلەڭ ھالدا يۈرۈپ كەتتى.

موند شۇ ياش ئەسكەر ماڭغان تەرەپكە جۆنەپ، قىزغىن

تەبەسسۇم بىلەن ئۇنى ئارقىسىغا ياندۇردى:

— ھەي، شاكىچىك، بۇ ياققا ماڭ! ئىپادەڭ ئوبدان بولدى، ئالدىڭدىكى ھەمراھلىرىڭدىن يىراقلاپ كېتىپ ئالاقىنى ئۈزۈپ قويما. — ئۇ قولىنى يىگىتنىڭ مۈرىسىگە قويۇپ تۇرۇپ، بۇ ياش جەڭچىنىڭ سىيرىلىپ چۈشۈپ كەتكەن ئارتمى-لىرىنى ئىنچىكىلىك بىلەن تۈزەشتۈرۈپ قويدى.

بۇ ياش ئەسكەرنىڭ ئۆزگە دوستانىلىق بىلەن ياردەم قىلى-غان بۇ كىشىنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇن - تىنسىز بىلدۈرگەن ھۆرمىتى موندىنىڭ ئۆز قىسمىدا ئىشەنچ پەيدا قىلغاز-لىقىنى ئالاھىدە كۆرسىتىپ بېرەتتى.

شۇنىڭدىن كېيىنكى بىر قانچە كۈن ئىچىدە، مەن بۇ گېنې-رالغا ئائىت نۇرغۇن ئەھۋاللار بىلەن تونۇشۇپ چىقتىم. ئۇ ھاراق - تاماكىنى ئۆزگە يولاتمايتتى، تەنتەربىيىگە تولىمۇ ھېرىسمەن ئىدى. بىر قېتىم پولكوۋنىك لېستېر تېلېفوندا ئۇ-نىڭدىن يېمەك - ئىچمەك جەھەتتە نېمىنى بەكرەك كۆڭلىڭىز تارتىدۇ، بۇ بىلۋېلىشىمغا تېگىشلىك ئىش، دەپ سورىغاندا، ئۇ كەسكىنلىك بىلەن: ”يوقسۇ، بىرنەرسىنى ئالاھىدە كۆڭلۈم تارتىپ كەتمەيدۇ، مەن ئۇماچ ئىچكەندە سۈت ياكى شېكەر ئارىلا-شتۇرمايمەن، ناھايىتى شۇنچىلىكلا“ دەپتۇ. ئۇ تاماق يېيىگەندە گۈل - گىياھ، ئۇچار - قانات، قۇرت - قوڭغۇز ۋە بېلىق - پاقا دېگەنلەر ئۈستىدە ئازادە پاراڭ سالىدىكەن. قول ئاستىدىكى ئوفىتسېرلارنىڭ تەبىئەت دۇنياسى ھەققىدە قىلچە ساۋاتى يوقلۇقىنى سەزگەندە، ئاستاغىنا ئۇلارنىڭ پېشىنى تار-تىپ قويىدىكەن. مەن ئۇنىڭ ئۇرۇش ئۈستىدە گەپ ئاچقانلىقىنى بىر قېتىممۇ ئاڭلاپ باقمىدىم.

مەن كۈن بويى موندقا ئەگىشىپ قاتراپ يۈرگەن ۋاقىتلى-رىمدا، ئۇنىڭ دەماللىق روھىي ھالىتىنى بىلىش ئۈچۈن، گويا بۇركۈتتەك كۆزىتىپ ماڭاتتىم. مەن ئۇنىڭ بارماقلىرىنى كى-

رنشتۇرگەن ھالدا قولىنى ئارقىسىغا قىلىپ ماڭىدىغان ئۆزگىچە
ھالىتىگە، پىكىر يۈرگۈزگەندە چىرايىنى پۈرۈشتۈرىدىغان ۋە
تاسادىپىي ھەرىكەتلىرىگە، بىرنەرسە يېگەن چاغدىكى تۇرقىغا،
شۇنىڭدەك بىرەر كۆزقاراشنى تەكىتلىگەندە قولىنى سىلكىپ
قويىدىغان ئادەتلىرىگە دىققەت قىلدىم. ئاخىر مەن ئۇنىڭ ئاۋازى
ۋە تۇرقى ـ سىياقىدىن تارتىپ تاكى سالاپىتىگە قەدەر ئۆز ئەينى
بويىچە رول ئالالايدىغانلىقىمغا ئىشەنچ قىلدىم. لېكىن مەن تۇغما
تارتىنچاق بولغاچقا، ئۇنىڭ بىردىنبىر خاسلىق تەرىپىنى تەقلىد
قىلىپ، ئۇنىڭ كۈچ ـ قۇۋۋەت ۋە سۆزسىز ئىشەنچ تۇرغۇزىد-
ىغان تەرەپلىرىنى ئىپادىلەپ بېرەلەرمەنمۇ؟ دەپ ئىنتايىن
شۇبھىلەندىم.

مەن ئۇچۇن ئېيتقاندا، ئۇنى تەتقىق قىلىشنىڭ ئاخىرقى
بىر باسقۇچى گېنېرال بىلەن بىرەر قېتىم شەخسەن يۈز كۆرۈ-
شۈش پۇرسىتىگە ئىگە بولۇش ئىدى. ئۇ خىزمەت ئۇستىلى
ئالدىدا خەت يېزىپ ئولتۇراتتى. لېكىن مەن كىرىشىم بىلەنلا،
ئۇ كۈلۈمسىرەپ ئورنىدىن تۇردى. ئۇنىڭ يېشى مەندىن چوڭ
بولسىمۇ، لېكىن چۈشىنىپ بولمايدىغان دەرىجىدە ئوخشىشىپ
كېتىدىكەنمىز، بۇ خۇددى ئۆزۈمنى سىن ئەينەكتە كۆرگەندەك
بىر ئىش بولدى. يالغان قاش ـ كىرپىكنىڭمۇ، بوينى ئېگىزلەـ
تىشنىڭمۇ ياكى باشقا ھەرقانداق سۈنئىي گىرىمنىڭمۇ لازىمى
يوق ئىدى.

ئۇ ئىككىمىزنىڭ ئورتاقلىق تەرىپىنى تېزلا سېزىۋالدى،
بۇ ھال مېنى قورۇنۇشتىن خالىي قىلدى ــ مەن ئاۋستراليىد-
ە چوڭ بولغانىدىم، ئۇ بولسا يېقىن ئەتراپتىكى تاسمانىيە
ئارىلىدا چوڭ بولغانىدى. ئۇ سۆز قىلغاندا، مەن ئۇنىڭ سۆزىنى
قۇلاق سېلىپ ئاڭلاپ، ئۇنىڭ ئۆتكۈر ۋە جاراڭلىق ئاۋازىنى
شۇنداقلا كونا سۆز ـ ئىبارىلەرنى ئىشلىتىدىغان ئۇسۇل ـ
ئادەتلىرىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە خاتىرىلىۋالدىم. ئۇ ئەزەلدىن

تۇتامى يوق سۆزلەرنى ئىشلەتمەيتتى، بەزىلەرنىڭ ئۇنىڭ نۇتقىنى پۇچەك يېرى يوق دەپ تەرىپلىشىمۇ ئەنە شۇ سەۋەبتىن ئىدى.

— ئۆزۈڭگە مەلۇم، سەن ئىبغىر ۋەزىپىنى ئۇستۇڭگە ئالدىڭ — دېدى ئۇ مەن مېڭىشتىن ئاۋۋال، — ئىشەنچىڭ بارمۇ؟

مەن ئارىسالدى بولۇپ تۇرۇۋىدىم، ئۇ يەنە شۇ ھامانلا:

— بۇنىڭغا تېنەپ كەتمە، ھەممە ئىش يۇرۇشۇپ كېتىدۇ. — دېدى، ئۇنىڭ ئادەمگە ئىلھام بەخش ئېتىدىغان تالانتى ئەنە شۇنىڭدىن باشلاپ ماڭا ئايان بولدى، ئەندىشىلىرىممۇ يوقىدى.

بىر قانچە كۈندىن كېيىن، قوماندانلىق شتابىنىڭ ئىچىنى بىر خىل جىددىي كەيپىيات قاپلىغانلىقىنى ھېس قىلدىم، پولكوۋنىك لېستېر ماڭا:

— ئەمدى، جامېس، ساڭا مەيدانغا چىقىش نۆۋىتى كېلىپ قالدى. ئەتە كېچە سائەت ئالتىدىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە، سەن گېنېرال مونتگومېر بولىدىغان بولدۇڭ، جىپقا ئولتۇرۇپ ئايرودرومغا بارىسەن، خەلقئالەم ئالدىدا باش مىنىستىرنىڭ مەخسۇس ئايروپىلانىغا ئولتۇرۇپ ئۇچىسەن. ئەتىسى ئەتىگەن سائەت يەتتىدىن 45 مىنۇت ئۆتكەندە جەبىلتارىق بوغۇزىغا بېرىپ قونىسەن. بىز ئافرىقا قىرغىقىدىكى جايلاردا يالغان - ياۋىداق سۆز تارقىتىپ، گېنېرال موند فرانسىيىنىڭ جەنۇبىغا تاجاۋۇز قىلىش يۇزىسىدىن ئەنگلىيە - ئامېرىكا بىرلەشمە ئارمىيىسىنى تەشكىللەشكە ماڭدى دەيمىز، سەن پۈتۈن ئوتتۇرا شەرقنى ئارىلاپ يالغان - ياۋىداق سۆزلىرىمىزنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ بېرىسەن. گىتلېرنىڭ جاسۇسلىرى سېنىڭ ھەربىر ھەرىكىتىڭگە قاتتىق دىققەت قىلىدۇ، بىز سېنىڭ قانداق قىلىشىڭنى ئازدۇر - كۆپتۇر ئېيتىپ تۇرىمىز، بىراق ھەرقانداق ئىشنى

قىلچە چاتاق چىقارماي پىلان بويىچە ئىلىپ بارىمەن دېگىلى بولمايدۇ. سەن ئەھۋالغا بېقىپ ئىش تۇتۇپ، ھەمىشە ئومۇمىي ۋەزىيەتنى ئىگىلەپ تۇرۇشۇڭ كېرەك. ئېسىڭدە بولسۇنكى، ھازىردىن باشلاپ، يۇقىرى دەرىجىلىك ئوفىتسېرلارنىڭ ھەنىدۋاسى پەقەت ساڭىلا ئەگىشىپ ماڭىدۇ، خالاس. ئەگەر كىشىلەر سېنى كۆرۈپ ئالقىش - سادا ياڭراتسا، ئۇ ئۆز لايىقىدىكى ئىش بولۇپ قالغاي، — دېدى.

ئەتىسى، مەن بىر قۇر گېنېرال كىيىمىنى كىيىپ، برونېۋىك قىسىم پولكىنىڭ بەلگىسى قادالغان داڭلىق بېلىپى قارا شەپكىسىنى كىيگەن ۋاقتىمدا، جەڭگە ئاتلىنىش ئالدىدىكى بىر خىل ئېغىر مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى مېنى چۇلغىۋالدى. شۇنداقتىمۇ مەن پولكوۋنىك لېستېرغا ئۆزۈمنىڭ تەييارلىنىپ بولغانلىقىمنى مەلۇم قىلىپ، ئۇنىڭ تەكشۈرۈشىنى ئۆتۈنگىنىمدە، ئۇنىڭ تۇرقىدىن ناھايىتى مەمنۇن بولغانلىقى ئايان بولدى.

— يەنە مۇنداق بىر ئىش قالدى — دېدى ئۇ ماڭا قوڭۇر رەڭلىك ۋە گېنېرالنىڭ ئىسىم فامىلىسى قىسقارتىپ يېزىلغان B. L. M ماركىلىق بىرنەچچە قولياغلىقنى بېرىۋېتىپ، — ئۆزۈڭ مۇۋاپىق دەپ قارىغان سورۇندا، ئاندا - ساندا بىرنەچچە قولياغلىقنى چۈشۈرۈپ قويغان بولۇۋال، بۇنداق ئويۇنلاردا ئەرزىمەس ئىشلارمۇ كارغا كېلىپ قالىدۇ، — ئۇ مېنىڭ قولۇمنى قاتتىق قىسىپ، ئىشىمنىڭ ئوڭغا تارتىشىنى تىلىگەندىن كېيىن خوشلىشىپ چىقىپ كەتتى.

مەن ئىتتىكلا شەپكەمنى تۈزۈۋالغاندىن كېيىن، ئىككى ياردەمچىم گېنېرال برىگادىر ھايئۇد بىلەن ستارشى لېيتېنانت مور ماڭا ھەمراھ بولۇپ ئالدىمدا يول باشلىغان پېتى بىنادىن چۈشتى. تالادا ئۈچ ھەربىي ماشىنا تۇراتتى، بىر توپ ئادەم مونىنىڭ ئۈچ بۇرجەك بايراق لەپىلدەپ تۇرغان ماشىنىسىنىڭ ئەتراپىغا ئولىشۇۋالغانىدى. مەن ماشىنىغا ئولتۇرۇشۇمغىلا،

ئالقىش ـ سادا ياڭرىدى. ماشىنا ئورنىدىن قوزغالغاندا، مەن كىشىلەرگە خۇددى مۇنداق كۆلۈمسىرەپ، داڭلىق مۇندچە سا-لام بەردىم. شۇنىڭ بىلەن "مۇند موسيۆپىت ياخشىمۇ سىز!" دېگەن ئاۋازلارمۇ قۇلىقىمغا كىردى. مەن پۈتۈن بولجۇڭ گۆش-لىرىم قېتىپ، قول ـ بىلەكلىرىم تېلىپ ئاغرىغانغا قەدەر كۆلۈمسىرەپ ۋە سالام بېرىپلا كەلدىم.

شىمالىي ئولت ئايرودرومىدا ئادەم تېخىمۇ كۆپ ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە مېنىڭ ئايروپىلانىمنىڭ يېنىدا سۆلتىنى ئات تارتالمايدىغان يۇقىرى دەرىجىلىك ئوفىتسېرلار غادىيىپ تۇرات-تى، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى موند بىلەن يېقىن ئۆتۈدىغانلار ئىدى. مېنىڭ يۈرىكىم خۇددى كىلاپاندەك دۈك ـ دۈك قىلىپ سەكرەۋا-تاتتى، شۇنداقتىمۇ مەن يەنىلا تىرىشىپ ـ تىرمىشىپ ماشىنى-دىن يېنىك قەدەم بىلەن چىقىپ، چىرايىمغا كۈلگە يۈگۈرتۈپ قويدۇم، مېنىڭ ئارقامدا بولسا گېنېرال برىگادىر ھايئۇد كېلى-ۋاتاتتى. مەن يۇقىرى دەرىجىلىك ئوفىتسېرلارنى سالماق قەدەم بىلەن كۆزدىن كەچۈرۈپ چىقتىم، ئۇلار بولسا تىك تۇرۇشاتتى، ئارقىدىنلا مەن ئايرو گورۇپپىدىكى خادىملار تەرەپكە قاراپ يول ئالدىم.

— ياخشىمۇسەن، سلى — دېدىم مەن لېيۇتچۇكتىن ھال سوراپ، — سېنىڭچە بىزنىڭ سەپىرىمىز ئوڭۇشلۇق بولارمۇ؟ — بىز ھاۋا رايى ئۈستىدە ئۆز ئارا پاراڭلاشتۇق. ئايروگورۇپپا خادىملىرىنى كۆزدىن كەچۈرگەندىن كېيىن، ئاي-روپىلان شوتىسىغا چىقىپ، ھەممە ئادەمگە كەينىمگە بۇرۇلۇپ ئاخىرقى بىر قېتىم سالام بېرىۋېتىپ، ئايروپىلان ئىچىگە كىر-دىم، شۇنىڭ بىلەن، ئويۇننىڭ تۇنجى كۆرۈنۈشىنى ئوڭۇشلۇق ئورۇندىغىنىم ئۈچۈن ئۇلۇغ ـ كىچىك تىنىپ قويدۇم. (كېيىن ئاڭلىسام، مېنى ئۇزىتىپ چىققان يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدار-لارنىڭ بىرەرسىمۇ سالاھىيىتىمدىن قىلچە گۇمانلانماپتۇ. ئۇلار-نىڭ ئارىسىدىكى موند بىلەن بەك يېقىن ئۆتىدىغان بىر كىشى:

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com